

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการปฏิบัติจริง และความคาดหวังเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอไว้ในบทนี้ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยบุคลากร 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 72 คน กลุ่มหัวหน้าฝ่ายแผนงานและติดตามประเมินผล จำนวน 72 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง
ตัวอย่างประชากร ได้แก่ กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ในฐานะหัวหน้างานที่มีการจัดระบบสารสนเทศ หรือผู้มีอำนาจและหน้าที่บังคับบัญชาควบคุมดูแลทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ และผู้ใช้ข้อมูลของสำนักงาน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้ศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 260 คน จากจำนวนเต็ม 777 คน กระจายกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนอำเภอในจังหวัดต่าง ๆ โดยใช้วิธีการเทียบสัดส่วน แล้วใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

รวมประชากรและตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 404 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา				เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา			
	ศธจ.	หน.ฝ่ายแผนฯ	ศธอ.	รวม	ศธจ.	หน.ฝ่ายแผนฯ	ศธอ.	รวม
นครปฐม	1	1	7	9	1	1	2	4
นนทบุรี	1	1	6	8	1	1	2	4
สมุทรสาคร	1	1	3	5	1	1	1	3
ปทุมธานี	1	1	7	9	1	1	2	4
สมุทรปราการ	1	1	5	7	1	1	2	4
ยะลา	1	1	7	9	1	1	3	5
นราธิวาส	1	1	12	14	1	1	4	6
ปัตตานี	1	1	12	14	1	1	4	6
สตูล	1	1	6	8	1	1	2	4
สงขลา	1	1	16	18	1	1	5	7
สุราษฎร์ธานี	1	1	16	21	1	1	6	8
นครศรีธรรมราช	1	1	18	20	1	1	6	8
ชุมพร	1	1	8	10	1	1	3	5
พัทลุง	1	1	10	12	1	1	4	6
ภูเก็ต	1	1	3	5	1	1	1	3
กระบี่	1	1	8	10	1	1	2	4
ตรัง	1	1	9	11	1	1	3	5
ระนอง	1	1	5	7	1	1	2	4
พังงา	1	1	8	10	1	1	3	5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา				เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา			
	ศธจ.	หน.ฝ่ายแผนฯ	ศธอ.	รวม	ศธจ.	หน.ฝ่ายแผนฯ	ศธอ.	รวม
ราชบุรี	1	1	9	11	1	1	3	5
ประจวบคีรีขันธ์	1	1	7	9	1	1	2	4
สุพรรณบุรี	1	1	10	12	1	1	4	6
กาญจนบุรี	1	1	12	14	1	1	4	6
เพชรบุรี	1	1	8	10	1	1	3	5
สมุทรสงคราม	1	1	3	5	1	1	1	3
ลพบุรี	1	1	11	13	1	1	4	6
ชัยนาท	1	1	6	8	1	1	2	4
สระบุรี	1	1	12	14	1	1	4	6
สิงห์บุรี	1	1	6	8	1	1	2	4
พระนครศรีอยุธยา	1	1	16	18	1	1	5	7
อุทัยธานี	1	1	8	10	1	1	3	5
อ่างทอง	1	1	7	9	1	1	2	4
นิพนธ์โลก	1	1	9	11	1	1	3	5
กำแพงเพชร	1	1	8	10	1	1	2	4
นิจิตร	1	1	8	10	1	1	3	5
อุตรดิตถ์	1	1	9	11	1	1	3	5
ตาก	1	1	8	10	1	1	3	5
นครสวรรค์	1	1	13	15	1	1	4	6
เพชรบูรณ์	1	1	11	13	1	1	4	6
สุโขทัย	1	1	9	11	1	1	3	5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา				เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา			
	ศธจ.	ทน.ฝ่ายแผนฯ	ศธอ.	รวม	ศธจ.	ทน.ฝ่ายแผนฯ	ศธอ.	รวม
เชียงใหม่	1	1	22	24	1	1	8	10
ลำพูน	1	1	7	9	1	1	2	4
พะเยา	1	1	7	9	1	1	2	4
แม่ฮ่องสอน	1	1	7	9	1	1	2	4
น่าน	1	1	13	15	1	1	4	6
เชียงราย	1	1	15	17	1	1	5	7
ลำปาง	1	1	13	15	1	1	5	7
แพร่	1	1	8	10	1	1	3	5
อุดรธานี	1	1	22	24	1	1	7	9
สกลนคร	1	1	17	19	1	1	6	8
เลย	1	1	12	14	1	1	4	6
หนองคาย	1	1	13	15	1	1	4	6
ขอนแก่น	1	1	20	22	1	1	7	9
อุบลราชธานี	1	1	25	27	1	1	8	10
มหาสารคาม	1	1	11	13	1	1	4	6
ร้อยเอ็ด	1	1	17	19	1	1	6	8
มุกดาหาร	1	1	7	9	1	1	2	4
นครพนม	1	1	11	13	1	1	3	5
ยโสธร	1	1	9	11	1	1	3	5
กาฬสินธุ์	1	1	14	16	1	1	5	7
นครราชสีมา	1	1	25	27	1	1	8	10

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา				เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา			
	ศธจ.	ทน.ฝ่ายแผนฯ	ศธอ.	รวม	ศธจ.	ทน.ฝ่ายแผนฯ	ศธอ.	รวม
ศรีสะเกษ	1	1	18	20	1	1	6	8
สุรินทร์	1	1	13	15	1	1	4	6
บุรีรัมย์	1	1	19	21	1	1	7	9
ชัยภูมิ	1	1	15	17	1	1	5	7
ชลบุรี	1	1	10	12	1	1	4	6
ปราจีนบุรี	1	1	13	15	1	1	4	6
จันทบุรี	1	1	9	11	1	1	3	5
ฉะเชิงเทรา	1	1	10	12	1	1	4	6
นครนายก	1	1	4	6	1	1	1	3
ตราด	1	1	6	8	1	1	2	4
ระยอง	1	1	6	8	1	1	2	4
รวม	72	72	777	921	72	72	260	404

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด

2.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 ใช้สอบถามประชากร 2 กลุ่ม คือ

ก. สอบถามศึกษาธิการจังหวัด แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น

2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ข. สอบถามหัวหน้าฝ่ายแผนงานและติดตามประเมินผล แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เป็นแบบตรวจสอบรายการ

2.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 ใช้สอบถามศึกษาธิการอำเภอ แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 สอบถามความคาดหวังเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เป็นแบบตรวจสอบรายการ

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศจากตำรา เอกสาร วารสาร บทความทางวิชาการ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ

- 3.2 ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
- 3.3 ประมวลความรู้ที่ได้จากข้อ 3.1 และ 3.2 มากำหนดกรอบแนวคิดเบื้องต้น เพื่อสร้างแบบสอบถาม
- 3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำในการตรวจแก้ไข แล้วรับแก้ไข
- 3.5 นำแบบสอบถามไปพบผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) และความถูกต้องเหมาะสมของภาษา แล้วรับแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 3.6 นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยขอความร่วมมือจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมีหนังสือขอความร่วมมือไปยังศึกษาธิการจังหวัด หัวหน้าฝ่ายแผนงานและติดตามประเมินผล ศึกษาธิการอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 404 ชุด ได้รับกลับคืน 368 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.08 ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่งไป	ได้รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาธิการจังหวัด	72	65	90.78
หัวหน้าฝ่ายแผนงานและ-			
ติดตามประเมินผล	72	68	94.44
ศึกษาธิการอำเภอ	260	235	90.38
รวม	404	368	91.08

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 นับจำนวนและคำนวณค่าสัดส่วนร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนและหลังการติดตาม

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพส่วนตัว โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพระบบสารสนเทศ ของสำนักงาน- ศึกษาศึกษาการอำเภอ โดยวิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

5.4 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับระบบ สารสนเทศ ของสำนักงานศึกษาศึกษาการอำเภอ โดยวิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

5.5 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่และ หาค่าร้อยละ

$$\text{สูตร ค่าร้อยละของแต่ละรายการ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย